

ORTOPEDİK FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON

Editör

Prof. Dr. Hasan HALLAÇELİ

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Seyit ÇITAKER

Doç. Dr. Öznur BÜYÜKTURAN

Hipokrat
Yayıncılık

© 2021 Ortopedik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

ISBN: 978-625-7399-26-5

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Editör

Prof. Dr. Hasan HALLAÇELİ

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Seyit ÇITAKER

Doç. Dr. Öznur BÜYÜKTURAN

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Sözkesen Matbaacılık

İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40

Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

*Dünyada her bir sorunun çözümü vardır.
Genellikle sorunlar ve çözümler ayrı yerlerde dururlar;
bir araya gelmezler. Beni de bu durum deli eder.*

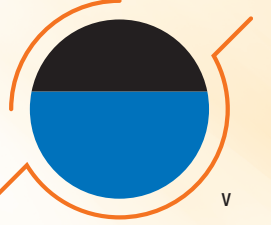
Simon Kuznets - Nobel Ödülü Sahibi (Ekonomi)- 1971.

*Bizleri her yönü ile yetiştirenlere, eğitim verenlere, öğretmenlere,
mesleğimizin görkemli deneyimlerini özellikle uygulamalarını esirgemeyenlere,
kutsal ellerini öğrencilerine ve hastalarına çekinmeden
ayırım yapmadan temas edenlere sonsuz teşekkür ve saygılarımla.*

Prof. Dr. Hasan HALLAÇELİ

Önsöz

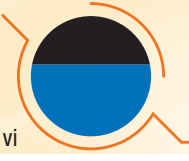

Ortopedik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon adlı kitabı sunmaktan mutluluk duyarım. Modern Ortopedi terimi Paris Üniversitesi'nde Tıp Profesörü olan Nicholas Andry tarafından 1741'de yayınlanan bir kitabın başlığı olan eski ortopedi kelimesinden gelmektedir. Terimin tarihi nispeten yeni olmakla birlikte, ortopedi uygulaması eski bir sanattır. Kanıtlar sınırlı olmakla birlikte, ortopedi uygulamasının geçmişi ilkel insana kadar uzanmaktadır.

Ortopedi ve Travmatolojinin modern çağımızda ki hızlı gelişimi enfeksiyonları daha iyi kontrol etmenin yanı sıra gelişmiş teknolojilerin tanıtılmaya devam etmesi ile ilişkilidir. 1895'te Wilhelm Conrad Rontgen tarafından X-ışınının icadı kırıklardan osteoartrite kadar değişen ortopedik durumları teşhis etme ve yönetme yeteneğini geliştirdi. Dünya Savaşları sonrası amputasyon, internal fiksasyon ve açık yaralara artan ilgi Ortopedik Travma alt uzmanlığının gelişiminde bir katalizör görevi görmüştür. Dr. Moore, kalça kırıklarının tedavisi için kullandığı ilk metal kalça artroplastisi, ardından 1960'larda Manchester Üniversitesi'nde Sir John Charnley'nin eklem artroplastisindeki yenilikçi ameliyatları yakın zamanımızda en önemli başlangıçlardır. Günümüzde ise Ortopedi ve Travmatoloji alanında görkemli cerrahi yöntemlerine robot yardımcı protez ameliyatlarını örnek vermek mümkündür.

Ortopedik Fizyoterapi, Fizyoterapi mesleğinin özel alanlarından sadece bir tanesidir. Hekimler, Hipokrat ve Galen'nin masaj, manuel terapi ve hidroterapi tekniklerini insanlara uygulamaya başlaması nedeni ile Fizik Tedavinin ilk uygulayıcıları olarak kabul etmektedirler. Fizyoterapi mesleğinin kökleri Tıp eğitiminden doğmuş olup profesyonel Fizyoterapinin başlangıç tarihi 18.yüzyıl olarak kabul edilir. Savaş cerrahisi, üstün cerrahi teknolojilerin kullanıma başlaması gibi farklı sebepler Fizyoterapi özel alanlarının gelişimine yön vermiştir. Son on yılda interdisipliner çabaların sonucu klinik karar vermede yeni ve üstün keşifler belirgin olmaya başladı. 'Önce zarar verme' ilkesine ters düşmeden daha erken, daha hızlı hareket ve daha iyi yaşam kalitesini sağlama stratejileri dinamizm sağlamıştır.

Kitabımız içeriğinde Ortopedi ve Travmatolojinin tedavi ettiği hastalıklardan hangilerinin seçileceği ve bunların "fizyoterapi ve rehabilitasyon" uygulamalarının nasıl anlatılacağı önemli bir konu idi. Kitabın içerik çerçevesinin hazırlığında titiz incelemeler ve uğraşlar sonucu sınırlarının daha da genişletilmesi sorununu ortaya koymuştur. Bunun nedeni Ortopedi ve Travmatoloji bilim dalı konularının oldukça geniş olması; birçok alt uzmanlıklara sahip olması özelliğindedir. Bu kitabın amacı bazı ortopedik hastalıklarda veya cerrahi sonrasında genel fizyoterapi yaklaşımlarını belirlemek, egzersiz uygulama protokollerine örnekler sunmak ve en önemlisi birbirinden ayrılmaz iki farklı bilimsel alanı ortak bir platformda buluşturmaktır.

Kitabımızın gerçek sahibi ve okuyucumuzla buluşturan yazarlarımız birçok farklı Üniversite ve Kamu kurumundan bir araya gelmiştir. Birbirinden değerli yazarlarımız yılların birikimlerini özenle kitabımızın yazımına ayırdılar. Kitabımızın her bölümünde görkemli uyum ve emeklerini esirgemeyen yazarlarımız olmasa idi, bu kitap oluşturulamazdı. Yazarlarımız hem Ortopedik Fizyoterapi özel alanında öğretim üyesi hem de Ortopedi ve Travmatoloji disiplininde uzun yıllar emek veren kişilerdir. Yazarlar kitabın bölümlerinde kısaca cerrahi işlem tanımı sonrası postoperatif süreçler, prosedürler ve cesaret gerektiren terapötik yöntemler hakkında oldukça detay bilgi paylaşımı yapmışlardır. Elbette günümüzde hızlıca değişen Tıp bilgi ve uygulamalarına paralel olarak Ortopedik Fizyoterapi uygulamaları da değişeceği bir gerçektir. Geleceğe umut veren dinamikleri ile beğeni toplayan genç akademisyenlerde eserimize destek vermişlerdir. Emeği geçen her bir değerli hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

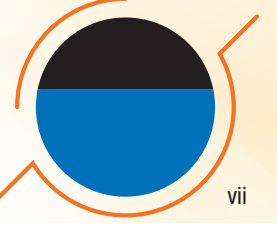
Gerek yazarlar gerek ise yayın evi ile aramızda koordinasyonu sağlayan, bölümlerin yazımında çok önemli katkılarını her zaman sunan editör yardımcılarımız Prof. Dr. Seyit Çıtaker ve Doç. Dr. Öznur Büyükturan'a teşekkürlerimi sunarım. Bizleri okuyucumuzla buluşturan Hipokrat yayınevinin bütün çalışanlarına önemli deneyimlerini sundukları için ayrıca teşekkür ederim. Son olarak her zaman ve her şartlarda ailemize destek veren sevgili eşim Uzm. Fzt. Çiğdem Doğru Hallaçeli'ye ve canlarım Sena, Simay Nur ve Mehmet Fuat'a ayrı ve anlamlı teşekkür etmek istiyorum.

Uzun uğraşlar sonucu ortaya çıkan bu eserimiz, Ortopedi ve Travmatoloji hastalarının tedavi sonuçlarına, yaşam kalitesine olumlu ve anlamlı katkı sağlaması umudu ile...

Prof. Dr. Hasan HALLAÇELİ

2021- Hatay

Katkıda Bulunanlar

vii

Editör

Hasan HALLAÇELİ, Prof. Dr.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji AD.

Editör Yardımcıları

Seyit ÇITAKER, Prof. Dr.

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Öznur BÜYÜKTURAN, Doç. Dr.

Ahi Evran Üniversitesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Kırşehir

Katkıda Bulunan Yazarlar

Ali KİTİŞ, Prof. Dr.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Ayşe ÜNAL, Dr. Fzt.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu
Nörolojik Rehabilitasyon AD, Denizli

Buket BÜYÜKTURAN, Dr. Öğr. Üyesi

Ahi Evran Üniversitesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Kırşehir

Cihan Caner AKSOY, Dr. Öğr. Üyesi

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Çağla ÖZKUL, Dr. Fzt

Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Defne KAYA UTLU, Prof. Dr.

Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Emel SÖNMEZER, Doç. Dr.

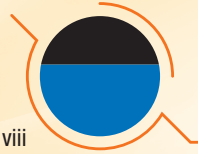
Atılım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Emine ASLAN TELCİ, Prof. Dr.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Emrullah ALKAN, Uzm. Fzt.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir

Fatih ÖZDEN, Öğr. Gör.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köyceğiz Sağlık Hizmetleri MYO, Yaşlı Bakımı Bölümü

Ferruh TAŞPINAR, Doç. Dr.

İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Filiz ALTUĞ, Prof. Dr.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu
Nörolojik Rehabilitasyon AD, Denizli

Gamze KUŞ, Dr. Fzt.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Gizem İrem KINIKLI, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi,
Kas İskelet Sistemi ve Rehabilitasyon AD, Ankara

Gökhan MARAŞ, Uzm. Fzt.

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Halime ARIKAN, Uzm. Fzt.

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Hasan HALLAÇELİ, Prof. Dr.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi
Ortopedi ve Travmatoloji AD.

İsmail SARAÇOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Melek VOLKAN YAZICI, Dr. Fzt.

Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Murat TOMRUK, Dr. Öğr. Üyesi

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Nazan TUĞAY, Prof. Dr.

SANKO Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep

Nihal BÜKER, Prof. Dr.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Nihal GELECEK, Prof. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

Onur AYDOĞDU, Dr. Öğr. Üyesi

Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

Özden GÖKÇEK, Dr. Fzt.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Özge ERİŞ DAVUT, Uzm. Dr.

Hatay Eğitim Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Hatay

Öznur BÜYÜKTURAN, Doç. Dr.

Ahi Evran Üniversitesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Kırşehir

Raif ÖZDEN, Prof. Dr.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi
Ortopedi ve Travmatoloji AD.

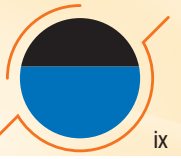
Raziye ŞAVKIN, Dr. Öğr. Üyesi

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Serbay ŞEKERÖZ, Uzm. Fzt.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Serdar DEMİRCİ, Dr. Öğr. Üyesi

Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Serkan DAVUT, Dr. Öğr. Üyesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi
Ortopedi ve Travmatoloji AD.

Serkan USGU, Dr. Öğr. Üyesi

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep

Sevgi SEVİ YEŞİLYAPRAK, Doç. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

Seyit ÇITAKER, Prof. Dr.

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Tuba İNCE PARPUCU, Dr. Öğr. Üyesi

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Isparta

Tuğba KURU ÇOLAK, Doç. Dr.

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
Ortopedik Fizyoterapi AD, İstanbul

Umut ERASLAN, Dr. Fzt.

Pamukkale Üniversitesi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli

Zeliha BAŞKURT, Prof. Dr.

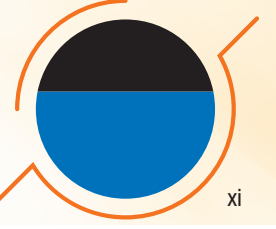
Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Isparta

Zübeyir SARI, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

İçindekiler

Bölüm 1

Ortopedik Fizyoterapide Sık Kullanılan Terminoloji

SERKAN DAVUT

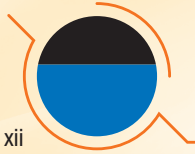
El Cerrahisi	1
Travmatoloji	1
Etyolojiye Göre Kırık Sınıflaması	2
Kırık Geometrisine Göre Kırık Sınıflaması.....	2
Çocuk Kırığı Tipleri	2
Artroplasti-Eklemler Cerrahisi	3
Çocuk Ortopedisi	3
Omurga Cerrahisi.....	3
Onkolojik Ortopedi	3
Eksenler	4
Düzlemler	5
Yönler, Seviyeler.....	5
Ortopedi ve Travmatolojide Sıkça Kullanılan Terimler.....	6

Bölüm 2

Kırıklar : Genel Bakış

RAİF ÖZDEN

Kırığın İyileşme Dönemleri.....	19
İnflamatuvar Dönem	19
Tamir Dönemi	19
Remodelling Dönemi (Yeniden Yapılanma)	19
İnsidans	19
Stress Kırıkları	20
Patolojik Kırıklar	20
Çoklu Travma.....	20
Klinik Bulgular	20
Yardımcı Tanı Yöntemleri	20
Sınıflama	21
Radius Distal Uç Kırıkları	21
Kapalı Redüksiyon ve Alçığı	23
Eksternal Fiksasyon Uygulaması	23

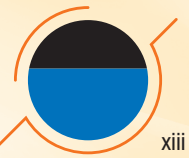
Kapalı Redüksiyon ve Perkütan Pin Uygulaması.....	23
Açık Redüksiyon ve İnternal Tespit	24
Humerus Proksimal Uç Kırıkları.....	25
Kapalı Redüksiyon ve Perkütan Kirschner Teli.....	26
Kanüllü Vida ile Tespit	26
İntramedüller Çivileme	26
Kilitli Plaklar	26
Humerus Üst Uç Kırıklarında Komplikasyonlar	26
Çocuklarda Dirsek Çevresi Kırıkları	26
Humerus Suprakondiller Kırıkları.....	26
Komplikasyonlar	28
Transfiziyel Kırıklar.....	29
Lateral Kondil Kırıkları.....	29
Medial Kondil Kırıkları	30
Medial Epikondil Kırıkları.....	30
Femur Üst Uç Kırıkları.....	30
Femur Başı Kırıkları.....	30
Femur Boyun Kırıkları.....	31
Femur İntertrokanterik Kırıkları.....	32
Subtrokanterik Femur Kırıkları.....	33
Distal Femur Kırıkları.....	34
Tibia Plato Kırıkları.....	35
Schatzker Sınıflaması	35
Bimalleoler Kırıklar	36

Bölüm 3

Ortopedik Cerrahide Kullanılan Biyomateryaller

SERKAN DAVUT

Travmada Kullanılan Ortopedik İmplant Çeşitleri.....	41
Kirschner (K) Telleri	41
Steinmann Çivileri.....	42
Schanz (Şanz) Çivileri.....	42
Serklaj Telleri	42
Vidalar	43
Kortikal Vidalar.....	44
Kansellöz Vidalar	44
Malleol Vidaları	44
Kanüllü Vidalar	44
Başsız Kompresyon Vidaları.....	45
Herbert Vidası	45
Genişleyebilen Vidalar	45
Plaklar.....	45
Kalça Kırıklarının Tespitinde Kullanılan İmplantlar	48
Proksimal Femur Plağı	48
Kamalı Plak.....	48
Dinamik-Kayan Kalça Vidası (Dynamic hip screw-DHS)	48
Intramedüller Çiviler.....	49

Artroplastide Kullanılan İmplantlar	51
Kemik Çimentosu.....	52
Omuz Artroplastisi.....	52
Dirsek Artroplastisi.....	53
Radius Başı Protezi	53
Kalça Artroplastisi	54
Diz Protezleri	56
Unikondiler Diz Protezleri (UDP).....	57
Total Diz Protezleri	57
Varus-Valgus Kısıtlayıcı (VVK) Protezler.....	59
Menteşeli Protezler	59
Ayak Bileği Artroplastisi.....	59
Birinci Metatarsofalangeal Eklem Artroplastisi.....	60
Artroskopik ve Açık Eklem Cerrahisinde Kullanılan Materyaller.....	60
Spinal Cerrahide Kullanılan İmplantlar	62
Greftler.....	63
Kemik Greftleri.....	64
Bağ Doku Greftleri	65
Menisküs Greftleri.....	65

Bölüm 4

Cerrahi Sonrası Erken Ortopedik Rehabilitasyon

GİZEM İREM KINIKLI

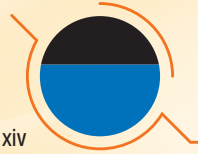
Ortopedist – Fizyoterapist İş Birliği.....	69
Erken Ortopedik Fizyoterapi ve Rehabilitasyonun Tanımı, Kapsamı ve Amaçları.....	69
Hastanede Sıklıkla Karşılaşılan Ortopedik Cerrahiler	70
Erken Ortopedik Fizyoterapi ve Rehabilitasyonda Ölçme ve Değerlendirme.....	70
Üst Ekstremité	71
Alt Ekstremité	72
Hasta Eğitimi, Yardımcı Cihazlarla Yürüme Eğitimi ve Mobilizasyon.....	75
Akut Ortopedik Cerrahi Sonrası Uygulanan Teröpatik Modaliteler.....	77
Egzersiz Uygulamaları, Protokoller ve Taburculuk Kriterleri	81
Kırmızı Bayraklar / Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	82

Bölüm 5

El Bileği Kırıklarında Rehabilitasyon

FATİH ÖZDEN • NAZAN TUĞAY

Colles Kırığı.....	85
Tanım	85
Etyopatogenez	86
Semptomlar, Kırık Sonrası İlk Bulgular.....	86
Tedavi.....	87
Rehabilitasyon	88

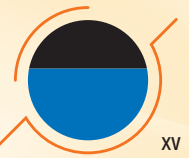
Skafoid Kırığı	93
Tanım	93
Etyopatogenez	94
Semptomlar, Kırık Sonrası İlk Değerlendirme	94
Tedavi	94
Rehabilitasyon	95
Komplikasyonlar	96
Değerlendirme Zaman Çizelgesi	96
Vaka Örneği	96

Bölüm 6

Yaygın Görülen Pediatrik Dirsek Kırıklarında Rehabilitasyon

HASAN HALLAÇELİ

Giriş	101
Anatomik Yapı	102
Humerus Suprakondiller Kırıkları	103
Pediatrik Olekranon Kırıkları	104
Yaralanma Mekanizması	104
Postoperatif Dönemde Fonksiyonel Değerlendirme ve Analiz	104
Nörolojik Değerlendirme	105
NEH Değerlendirilmesi	106
Fonksiyonel Sonuçlar ve Değerlendirme Ölçekleri	106
Fizyoterapi Tedavi Sürecinde Klinik Takip	107
Hasta ve Ebeveyn Eğitimi	108
Çocuklar: Terapi ve Oyun	108
Kırık Sonrası Ortopedik Tedavi	108
Kırık Sonrası Fizyoterapi Uygulamaları	108
Suprakondiller Kırıkta Rehabilitasyon	109
Egzersiz: Normal Eklem Hareketleri Uygulamaları	109
Erken Dönem: ilk 4-6 hafta	110
Erken Dönem 6-8 Hafta	110
Geç Dönem 8+ Hafta	110
Olekranon Kırıklarında Fizyoterapi	111
Absolute Ekstansiyon ve Ekstansiyon Kaybı	111
Ev Ödevleri; Egzersizler	112
Sert Dirsek	112
Sert Dirsekte Değerlendirme Parametreleri	113
Eklem Sertliğini Önleme; Çözüm Stratejileri	113
Komplikasyonlar	115
Nervus Ulnaris Paralizisi	115

Bölüm 7

Proksimal Humerus Kırıklarında Rehabilitasyon

ÖZNUR BÜYÜKTURAN • HASAN HALLAÇELİ

Sınıflandırma ve Anatomi	119
Kırıklı Çıkıklar ve Eklem Yüzeyi Yaralanmaları	120
Tedavi Yaklaşımları	120
Rehabilitasyon	121
Non-operatif Rehabilitasyon	121
Post-Operatif Rehabilitasyon (Açık Redüksiyon internal fiksasyon cerrahisi sonrası)	123
Kanıta Dayalı Çalışmalar	124
PHK' nın post-operatif Komplikasyonları	125

Bölüm 8

Geriatriklerde Proksimal Femur Kırıkları ve Rehabilitasyonu

NİHAL BÜKER • RAZİYE ŞAVKIN

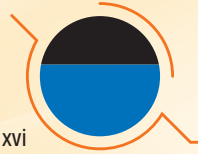
Proksimal Femur Kırıkları	127
İnsidans	127
Maliyet	127
Mortalite ve Morbidite	127
Koruyucu Önlemler	128
Proksimal Femur Kırıklarında Tedavi	128
Non-Operatif Tedavi ve Rehabilitasyon	128
Cerrahi Tedavi ve Rehabilitasyon	128
Kırık Tipleri	129
Femur Boyun Kırığı	129
İntertrokanterik Kırıklar	130
Subtrokanterik Kırıklar	130
Proksimal Femur Kırıklarında Rehabilitasyon	131
Hospitalizasyon Döneminde Rehabilitasyon Uygulamaları (Yatan Hasta)	131
Taburculuk Sonrası Rehabilitasyon Uygulamaları	137

Bölüm 9

Diz Çevresi Kırıklarında Rehabilitasyon

CİHAN CANER AKSOY • İSMAİL SARAÇOĞLU

Diz Çevresi Kırıkları	141
Femur Distal Uç Kırıkları	141
Tanım ve Bulgular	141
Mekanizma ve Nedenleri	141
Sınıflama	142
Distal Femur Kırıklarında Konservatif ve Cerrahi Yaklaşımlar	142
Tibia Proksimal Uç Kırıkları	143
Tanım ve Bulgular	143
Mekanizma ve Nedenleri	143

Sınıflama	144
Tibia Proksimal Uç Kırıklarında Konservatif ve Cerrahi Yaklaşımlar	144
Diz Çevresi Kırıklarında Değerlendirme ve Rehabilitasyon	145
Değerlendirme ve Sonuç Ölçümleri	145
Diz Çevresi Kırıklarında Rehabilitasyon	145

Bölüm 10

Ayak Ayakbileği Kırıkları Sonrası Fizyoterapi

ZELİHA BAŞKURT • TUBA İNCE PARPUÇU

Malleol Kırıkları	153
Sindesmoz Yaralanmaları	155
Kalkaneus Kırıkları	156
Talus Kırıkları	158
Orta Ayak Kırıkları	159
Kuboid ve Kuneiform Kırıkları	159
Lisfrank Yaralanmaları (Tarsometatarsal Kırıklı Çıkık)	160
Metatars Kırıkları	161
Falanks Kırıkları	164
Stres Kırıkları	164
Ayak - Ayak Bileği Kırıklarında Fizyoterapi Uygulamaları	167
Manuel Terapi Uygulamaları	167
Egzersiz Uygulamaları	170
Spora Dönüş	177
Protokoller	178
Vaka Örneği	179
Kırmızı Bayraklar / Dikkat Edilmesi Gereken Hususular	179
Komplikasyonlar	179

Bölüm 11

Kalça Artroplastilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

GÖKHAN MARAŞ • HALİME ARIKAN • SEYİT ÇİTAKER

Giriş	185
Kalça Artroplastisinde Kullanılan Materyaller	185
Kalça Artroplastisi Komponentleri	186
Kalça Artroplastilerinde Sınıflama	186
Cerrahi Yaklaşım	187
Total Kalça Artroplastisi Sonrası Sık Görülen Problemler	188
Trendelenburg Yürüyüşü	188
Kalçada Fleksiyon Kontraktürü	189
Total Kalça Artroplastisi Rehabilitasyonu	189
Cerrahi Öncesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	189
Cerrahi Sonrası Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	190
Ağırlık Verme	193
Yürüme Eğitimi ve Fonksiyonel Rehabilitasyon	194
Spora Dönüş	196

Cerrahi Sonrası Önlemler ve Öneriler	196
Posterior Yaklaşım	196
Anterior Yaklaşım	196
Yatarken	197
Yataktan Kalkarken	197
Otururken	197
Ayakta	197
Giyinirken	197
Banyo Yaparken	197
Araba Kullanırken.....	197
Diğer Öneriler	197
Vaka Örneği (Yazarlara Aittir, Örnekler).....	198
Hikâye	198
Değerlendirme	198
Tedavi Yaklaşımı.....	199
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Programı	199
Total Kalça Artroplastisi Rehabilitasyonu için Egzersizler	200

Bölüm 12

Diz Artroplastileri ve Rehabilitasyonu

EMEL SÖNMEZER

Diz Artroplastisi Endikasyonları	209
Patolojiye Bağlı Endikasyonlar	209
Semptomlara Bağlı Endikasyonlar	209
Cerrahiye Bağlı Endikasyonlar	209
Hastaya Bağlı Endikasyonlar	209
Diz Artroplastisi Komplikasyonları.....	210
Hasta Seçimi.....	210
Cerrahi	210
Fiksasyon Türleri	210
Cerrahi Teknik.....	211
Revizyon Artroplastileri.....	212
Diz Artroplastilerinde Rehabilitasyon.....	212
Preoperatif Rehabilitasyon	212
Preoperatif Rehabilitasyon	213
Postoperatif Rehabilitasyon.....	213

Bölüm 13

Omuz Endoprotezlerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

MELEK VOLKAN YAZICI

Fonksiyonel Omuz Anatomisi ve Biyomekaniği	219
Yaşlanmanın Omuz Fonksiyonları ve Özürlülük Üzerine Etkisi	220
Omuz Artroplastisi (Endoprotezi)	220
Omuz Artroplastisi Endikasyonları.....	221

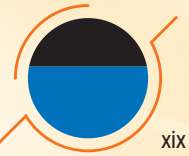
Omuz Artroplasti Cerrahisi	221
Cerrahi Öncesi Planlama.....	221
Omuz Endoprotezlerinde Fiksasyon Yöntemleri.....	222
Hemiartroplastiler	222
Hemiartroplastide Cerrahi Girişim.....	223
Hemiartroplasti Sonrası Rehabilitasyon.....	223
Total Omuz Artroplastileri	223
Anatomik Omuz Protezi.....	223
Anatomik Omuz Artroplastisinde Cerrahi Yöntem.....	224
Anatomik Omuz Artroplastisi Sonrası Rehabilitasyon	224
Preoperatif Dönem.....	224
Anatomik Omuz Artroplastisi Sonrası Rehabilitasyon Programı	225
Ameliyat Sonrası Erken (Koruyucu) Dönem: 0-8 Hafta.....	226
Orta Dönem (8-12 hafta).....	226
Cerrahi Sonrası Geç Dönem (3-6 ay).....	228
Ters Omuz Artroplastisi.....	228
Ters Omuz Artroplastinde Cerrahi Yöntem	230
Ters Omuz Artroplastisi Sonrası Rehabilitasyon	230
Preoperatif Dönem.....	231

Bölüm 14

Alt Ekstremitede Görülen Tendon Problemlerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

NIHAL GELECEK • EMRULLAH ALKAN

Kalça Addüktör Tendinopatilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	237
Akut Faz.....	237
Subakut Faz.....	238
Kronik Faz.....	239
Spora Dönüş Fazı.....	240
Proksimal Hamstring Tendinopatilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyonu	240
Faz I-Akut Faz.....	241
Faz II-Subakut Faz.....	241
Faz III-Kronik Faz.....	242
Faz IV-Spora Dönüş Fazı.....	243
Patellar Tendinopati / Kuadriseps Tendinopatilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	243
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamaları.....	244
Patellar ve Kuadriceps Tendon Tamirinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon.....	247
Aşil Tendinopatilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	248
Hasta Eğitimi.....	248
Akut Faz.....	249
Subakut Faz.....	249
Kronik Faz.....	250
Fonksiyonel /Spora Dönüş Fazı.....	251
Aşil Tendon Tamirinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon.....	251

Bölüm 15

Üst Ekstremitte Tendinopatileri ve Fizyoterapisi

SEVGİ SEVİ YEŞİLYAPRAK • MURAT TOMRUK

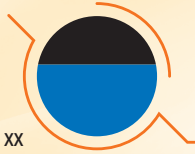
Rotator Manşet Tendinopatileri.....	255
Etyoloji.....	255
Patofizyoloji-Histopatoloji.....	256
Klinik Özellikler.....	257
Değerlendirme.....	257
Fizyoterapi.....	259
Supraspinatus Tendinopatisinde Örnek Rehabilitasyon Egzersiz Programı.....	268
Cerrahi.....	270
Lateral Epikondilit (Tenisçi Dirseği).....	270
Etyoloji.....	271
Patofizyoloji-Histopatoloji.....	271
Klinik Özellikler.....	271
Değerlendirme.....	272
Fizyoterapi.....	273
Post-operatif Fizyoterapi.....	277
De Quervain Tenosinoviti.....	278
Etyoloji.....	278
Patofizyoloji-Histopatoloji.....	279
Klinik Özellikler.....	279
Değerlendirme.....	279
Fizyoterapi.....	280
Post-operatif Fizyoterapi.....	282

Bölüm 16

Fleksör Tendon Yaralanmalarında Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

UMUT ERASLAN • ALİ KİTİŞ

Tendon Yapısı, Fleksör Tendon Anatomisi ve Biyomekaniği.....	289
Tendon Yapısı.....	289
Fleksör Tendonlar.....	289
Tendon Kılıfı ve Pulley Sistemi.....	290
Fleksör Tendonların Beslenmesi.....	290
Fleksör Tendon Bölgeleri.....	291
Fleksör Tendon Yaralanmaları.....	291
Fleksör Tendon İyileşmesi.....	291
Tanı ve Preoperatif Değerlendirme.....	292
Cerrahi Tedavi.....	292
Cerrahi İnsizyon.....	292
Cerrahi Teknikler.....	293
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon.....	293
İmmobilizasyon Protokolü.....	293
Kontrollü Pasif Hareket Protokolü.....	294
Erken Aktif Hareket Protokolü.....	296
Splintleme.....	297
Değerlendirme.....	298

Bölüm 17**Rotator Manşet Tamiri Sonrası Fizyoterapi ve Rehabilitasyon****FERRUH TAŞPINAR**

Giriş	301
Anatomi	301
Biomekani	302
Mekanizması	303
Değerlendirme	304
Rotator Manşet Cerrahilerinin Endikasyonları ve Kontraendikasyonları	304
Rotator Manşet Yırtıklarının Sınıflandırılması	305
Yırtık Tipine Göre Sınıflandırma	305
Yırtık Büyüklüğüne Göre	305
Rotator Manşet Tamiri	305
Postoperatif Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	305
Rehabilitasyon Fazları	306

Bölüm 18**Bankart Lezyonu ve Rehabilitasyonu****ÇAĞLA ÖZKUL • HASAN HALLAÇELİ**

Giriş	313
Omuz Anatomisi ve Klinik Özellikleri	313
Omuz İnstabilitesi	314
Omuz İnstabilitesi Patolojileri	315
Değerlendirme	317
Hikaye	317
Fizik Muayene	317
Görüntüleme Yöntemleri	319
Tedavi Yöntemleri	320
Cerrahi Tedavi	321
İlaç Tedavisi	323
Rehabilitasyon	323

Bölüm 19**Ön Çapraz Bağ Rekonstrüksiyonu Sonrası Rehabilitasyon****HASAN HALLAÇELİ • GAMZE KUŞ**

Anatomi	333
Nörovasküler Anatomi	333
Ön Çapraz Bağın Fonksiyonu	334
Ön Çapraz Bağın Yaralanma Mekanizması	334
Bağ Yaralanmasında Sınıflama	335
Yaralanmada Risk Faktörleri	336
Teşhis (Tanı)	338
ÖÇB Yaralanmalarında Tedavi	339
Konservatif Tedavi	339

Ameliyat Öncesi Rehabilitasyon.....	339
Cerrahi Tedavi.....	340
Cerrahi Sonrası Rehabilitasyon.....	341
Rehabilitasyon Protokollerine Genel Bakış.....	345
Kinezyofobi.....	348
Spora Dönüş.....	349

Bölüm 20

Patellofemoral Eklem Problemlerinde Rehabilitasyon

SERDAR DEMİRCİ • DEFNE KAYA UTLU

Patellofemoral Ağrı Sendromu.....	355
Patellofemoral Ağrıda Olası Risk Etmenleri.....	355
Patellofemoral Ağrıda Rehabilitasyon.....	357
Hasta Eğitimi.....	358
Egzersiz Yaklaşımları.....	358
Bantlama ve Ortez Yaklaşımları.....	361
Manuel Terapi, Elektroterapi ve Alternatif Tedavi Yaklaşımları.....	362
Sonuç.....	363
Önemli Notlar.....	363
Patellofemoral İnstabilite Rehabilitasyonu.....	364
Patellofemoral İnstabilitede Konservatif Tedavi Yaklaşımları.....	364
Patellofemoral İnstabilite Cerrahileri Sonrası Rehabilitasyon Yaklaşımları.....	364
Sonuç.....	364

Bölüm 21

Lumbal Bölge Patolojilerinde Değerlendirme ve Fizyoterapi

AYŞE ÜNAL • FİLİZ ALTUĞ

Lumbal Bölge Patolojilerinde Değerlendirme ve Fizyoterapi.....	369
Lumbal Bölgenin Yapısı.....	369
Lumbal Bölgede Görülen Patolojiler.....	371
Değerlendirme Yöntemleri.....	372
Tedavi Yöntemleri.....	376

Bölüm 22

Boyun Ağrısında Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

EMİNE ASLAN TELCİ • SERBAY ŞEKERÖZ

Giriş.....	381
Değerlendirme.....	382
Hasta Hikayesi.....	382
Ağrı Değerlendirmesi.....	383
Postür Değerlendirmesi.....	383
Normal Eklem Hareketi Değerlendirmesi.....	384

Dengenin Değerlendirilmesi	385
Kas Kuvvetinin Değerlendirilmesi	386
Duyu Değerlendirmesi.....	386
Reflekslerin Değerlendirilmesi.....	386
Derin Fleksor Kas Endüransının Değerlendirilmesi.....	386
Ayırt Edici Testlerin Kullanılması	386
Hasta Bildirimli Özur Ölçümleri.....	387
Tedavi	387
Hasta Eğitimi	387
Yüzeyel Isı Uygulamaları.....	388
Elektroterapi Uygulamaları	388
Manipulatif Tedavi Teknikleri	389
Diğer Tedavi Seçenekleri.....	393
Sonuç.....	393

Bölüm 23

Torakal Bölge Patolojilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

BUKET BÜYÜKTURAN • ONUR AYDOĞDU • ZÜBEYİR SARI

Giriş	397
Omurga Anatomi ve Biyomekanisi.....	397
Torakal Bölge Anatomi ve Biyomekanisi.....	398
Torakal Bölge Patolojileri ve Tedavisi.....	399
Scheurmann Kifoza.....	399
Torasik Outlet Sendromu.....	402
Disk Herniasyonu.....	404
Spondilolizis – Spondilolistezis.....	406
Torakal Bölge Patolojilerinde Değerlendirme.....	408
Torakal Bölge Patolojilerinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon.....	412

Bölüm 24

Skolyozda Fizyoterapi

ÖZNUR BÜYÜKTURAN • TUĞBA KURU ÇOLAK

Tanım	419
Mekanizma & Nedenleri	419
İsimlendirme ve Sınıflama.....	420
Tanımlama.....	420
Sınıflama	420
Tedavi.....	421
Skolyoza Özgü Egzersiz Teknikleri.....	422
Schroth Yöntemi Egzersiz Örnekleri.....	424
Cerrahi Tedavi	425
Posterior Yaklaşım.....	426
Anterior Yaklaşım	426
Füzyon Uygulanmayan Cerrahi Yöntemler.....	426

Bölüm 25

Ortopedik Rehabilitasyonda Terapötik Egzersiz Yaklaşımları

ÖZDEN GÖKÇEK • SERKAN USGU

Egzersiz Türleri	429
Kapalı Zincir ve Açık Zincir Egzersizleri.....	429
İzometrik-İzotonik-İzokinetik Egzersizler	431
İzometrik Egzersiz.....	431
İzotonik Egzersiz	432
İzokinetik Egzersiz	433
Normal Eklem Hareketi Egzersizleri.....	433
Normal Eklem Hareketi Egzersiz Çeşitleri, Endikasyon ve Amaçları.....	434
Dirençli Egzersizler	437
Germe Egzersizleri	439
Dayanıklılık Egzersizleri	441
Denge ve Koordinasyon Egzersizleri	441
Propriyoseptif Egzersizler	442
Pliometrik Egzersizler	443
Ev Programı	444
Fonksiyonel Rehabilitasyon	445

Bölüm 26

Geriatrik Ortopedide Eşlik Eden Psikiyatrik Bozukluklara ve İletişim Sorunlarına Yaklaşım

ÖZGE ERİŞ DAVUT

Yaşlılıkta Sağlık Durumunu Etkileyen Faktörler.....	449
Geriatrik Ortopedi Hastasının Değerlendirilmesi	450
Hastayla İlk Görüşme	450
Yaşlı Hastanın Değerlendirilmesi	451
Geriatrik Cerrahi Hastasında Dikkat Edilmesi Gereken Psikiyatrik Durumlar	451
Deliryum nedir? Neden önem arzeder?	451
Deliryum Tremens.....	453
Demans Hastası ile ilgili Bilinmesi Gerekenler	453
Anksiyetenin Sebepleri ve Tedavi Sürecine Etkileri	454
Cerrahide Duygudurum Bozuklukları; Depresif Epizod, Manik Epizod.....	457
Psikosomatik Bozukluk ve İlişkili Konular	458
Psikotik Bozuklukların Tedavi Sürecine Etkileri	460
Tamaruz ve Ayırıcı Tanısı	460
Yeti yitimi nedir?	460
Psikotrop Kullanan Cerrahi Hastalarında Önem Arzeden Farmakolojik Durumlar	461
Tedavi Sürecinde Hasta-Hekim İletişimi.....	462

